

2. CITAJTI
dobivate ...
S NARODA
VARAVNOST NA DOM
VAS ZANIMA

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd. 1879.

No. 217 — 81 — VOLUME LIII — LETNIK LIII NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 8, 1945 — ČETRTEK, 8. NOVEMBRA, 1945 Tel. CHelsea 3-1242

POZOR, NAROČNIKI ...
Naročnikom naznanjamo, da več ne pošiljamo potrdil za poslano naročnino. Zadržite potrdilo poleg naslova na listu, do katerega dne, meseca in leta je naročnina plačana. Uprava

ITALIJA PRIVOLILA V IZGUBO ZEMLJE

Državni tajnik James F. Byrnes je včeraj naznanil, da je Italija še pred londonsko konferenco vnanjih ministrov privolila, da izgubi nekaj svojega ozemlja Jugoslaviji in da vrne Dodekaneške otoke Grški.

Italijanska vlada je prosila Združene države, da jo podpirajo v tem, da bo obdržala nadoblast nad Libijo in Eritrejo in da obdrži svojo mejo ob Brennerju.

Byrnes je objavil besedilo pisma, ki sta si jih pisala predsednik Truman in italijanski vnanji minister de Gasperi ter pisma med predsednikom Trumanom in italijanskim ministrskim predsednikom Parrijem.

Pismo ministrskega predsednika Parrija predsedniku Trumanu opisuje stališče Italije v splošnem, de Gasperijevo pismo pa gre v podrobnosti v tako važnih vprašanjih kot je jugoslovansko-italijanska meja; italijansko-francoska meja; Egejski otoki in italijanske kolonije.

Obe pismi sta bili pisani 22. avgusta, nekaj več kot dva tedna pred pričetkom londonske konference, na kateri bi imela biti sestavljena mirovna pogodba z Italijo. Konferenca pa je bila končana brez sporazuma in brez kakšnega zaključka in italijanska mirovna pogodba še vedno čaka.

Byrnes je odgovoril 4. septembra de Gasperiju in med drugim italijanskemu vnanjemu ministru zagotovil, da so Združene države želele, da Italija zavzame svoje mesto v povojnem svetu kot resnični faktor za mir in napredek v Evropi.

O mirovni pogodbi z Italijo je Byrnes rekel, da mora biti taka, da dovoljuje sili in nasilju dovoliti prost dostop do morja.

darjenosti italijanskega naroda, da služi velikemu delu narodne in mednarodne preobnove.

Ministrski predsednik Parri je predsedniku Trumanu rekel: "Moje trdno prepričanje je, da v tej težki uri ne boste opustili, da ne bi nam pomagali z vso silo svoje oblasti."

Predsednik je kratko odgovoril 20. septembra in rekel, da je uverjen, da bodo zavezniki dosegli mir, ki bo dal Italiji možnost obnoviti svojo politično in gospodarsko stavbo in zavzeti tako mesto v družbi narodov s takimi lastnostmi, ki jih kaže njen narod in ki jih potrebujejo skupni interesi.

Poglavne točke, ki jih je navedel de Gasperi v svojem pismu, so:

Jugoslavija je opravljena do izboljšanja sedanjosti in v tej zvezi je Italija pripravljena prenesti "bolečo izgubo" Reke in Zadra.

Italija je pri volji dati Trstu mednarodni stalež.

Italija želi obdržati svojo severno mejo ob Brennerjevem prelazu.

Italija in Francija moreta rešiti svoja ne-rešena vprašanja z medsebojnim pogajanjem.

Italija privoli, da so Dodekaneški otoki izročeni Grški kot povračilo in znak prijateljstva med dvema sredozemskim kolonijama.

Obdržanje italijanske nadoblasti nad Eritrejo je neobhodno potrebno, toda Italija bo Abesiniji dovolila prost dostop do morja.

Izgredi v Kairu

Kairo, 2. nov. (ONA). — Proti-židovski izgredi, ki so te dni izbruhnili v Egiptu, so prvi v modernih časih, v katerih je bila ljudska strast naperjena izrecno proti židom. Vsi prejšnji izgredi zadnjih let, so bili usmerjeni v prvi vrsti proti tujcem sploh.

Večina demonstrantov so bili mladiči, dečki od 8 do 20 let. Vsi poročevalci je na lastne oči videl, kako se je policija, ki je bila oborožena kot običajno s palicami in puškami, ter svojimi starinskimi ščiti, obrnila proč, ko da se jih zadeva ne tiče.

Angleži na Javi

Angleške čete po vsej Javi so pripravljene na splošno vstajo Indonezijcev, ki so odločno odklonili skupno vlado v holandskem cesarstvu.

Včeraj je vladal nenavaden mir v dveh najnemirnejših okrajih — Bataviji in Soerabaji. Angleški poveljniki pa so izdali strogo povelje, da so vojaki na straži po vseh krajih otoka.

Angleško poročilo naznanja, da je bilo več zagriženih nacionalnih voditeljev aretiranih in so obdolženi, da so zakrivali krvave izgrede zadnjih dni.

Uradna holandska časnikarska agentura "Aneta" naznanja, da je predsednik Indonezijske republike dr. Soekarno javno zavrnil izjavo holandske vlade, ki določa domačo vdeležbo v vladi za Holandsko Vzhodno Indijo.

KITAJSKI KOMUNISTI PRIJELI NEKAJ AMERIKANČEV

Kot pravi neko poročilo iz Šanghaja, so kitajski komunisti prijeli več ameriških mornarjev z ameriškega parnika v okolici Čingvangtao, vsled česar je bila vameriškem glavnem stanu v Šangaju takoj uvedena "zatemnitev" za časnike.

Časnikarji, ki so odvisni samo od angleških virov, so izvedeli, da je bilo nekaj mornarjev prijeto, toda nekateri so bili z oprostitjem izpuščeni.

Ameriški časniki sploh ne marajo govoriti o tem, ameriški generalni konzul pa pravi, da je prejel le malo poročil.

Znano je, da je na Kitajskem več ameriških ladij z marinami, kar med kitajskimi komunisti vzbuja veliko nejevoljo.

Pozabil na lastno svarilo

V svoji restavraciji v Lawrence, Mas. je gospodar Samuel M. Freedman nabil na steno napis "Nismo odgovorni za lastnino vkradeni ali izgubljeni". Gospodar pa je sam obesil svojo suknjo poleg svarila. Ko pa je hotel obleči suknjo, je ni bilo več.

Vprašanje Dardanel

Državni tajnik Byrnes je naznanil, da so Združene države predlagale Turčiji, da je pogodba sklenjena v Montreux glede Dardanel premenjena.

Byrnes je rekel, da Zdr. države priporočajo, da dobe narodi ob Črnem morju nekatere predprave in odstopi nekaj svoje oblasti Organizaciji Združenih narodov (UNO).

Ob tej priliki je Byrnes zabil vest, ki so prišle iz Turčije, da so Združene države Turčiji jamčile, da jo bodo ščitile. Po ameriških predlogih bodo države ob Črnem morju — Rusija, Turčija, Bolgarska in Rumunska — mogle poslati svoje bojne ladje skozi morsko ožino vsak čas, medtem ko države, ki ne meje na Črno morje, kot je Anglija, ne bodo imele take pravice.

S tem je Byrnes jasno povedal Turčiji, da Rusiji ne bo mogla zapreti bojnih ladij v Črnem morju. In upanje je, da bo Rusija s tem popolnoma zadovoljna, ko je zahtevala mornariške postojanke v Dardanelah.

Ako se bodo države sporazumele na teh načelih, tedaj bodo Dardanele bolj mednarodne, kot pa so bile po pogodbi v Montreuxu.

NEMIRI NA BLIŽNJEM IZTOKU

Poročilo iz Kaire naznanja, da so Arabci v Tripolisu vprizorili velike izgrede, tekom katerih je bilo ubitih 74 židov, okoli 200 pa jih je bilo ranjenih.

Kot naznanja angleško vrohovno poveljstvo, so se nemiri pričeli v nedeljo ponoči in pozno ponoči še niso bili pod kontrolo.

Tripolis je veliko пристanišče ob Sredozemskem morju v zapadni Libiji. Angleži poročajo, da je bilo ubitih 74 židov in 133 ranjenih ter en Arabec ubit, 55 ranjenih in dva Italjanka ranjena.

Nemire, nasilja in požige so pričeli Arabci in so sledili dva tedna za protizidovskimi izgredi na Bliznjem Iztoku.

Angleži so odredili, da morajo ljudje ostati v svojih hišah, po ulicah pa patrolirajo močne vojaške in policijske straže s poveljem, da vstrele vsakogar, ki bi plenil.

Izven Tripolisa je Libija primeroma mirna, razun v vzhodnem delu province, od koder tudi poročajo o nemirih.

Kot poročajo Angleži, so Arabci oplenili in požgali židov-

DELAV. KANDIDAT V DETROITU NI ZMAGAL

Delavci v Detroitu niso pri volitvah v torek uspeli, da bi vladali mestu. Njihov kandidat za župana je bil Richard T. Frankenstein, ki je star 38 let in podpredsednik United Automobile Worker Union (CIO). Izvoljen je bil njegov nasprotnik Edward J. Jeffries, ki je bil že četrtrič izvoljen za župana.

CHURCHILL STRESA JEZO NAD RUSIJO

Winston Churchill je v poslanski zbornici odločno nastopil proti temu, da bi bila Rusiji odkrita tajnost atomske bombe.

Churchill je prepričan, da Rusija, ako bi imela tako bombo, njene skrivnosti ne bi izdala svojim zaveznikom. Pozval je tudi ministrskega predsednika Attleeya, da na prihodnji konferenci v Washingtonu naj ne prigovarja Združenim državam, da bi pojasnile Rusiji podrobnosti o izdelovanju bombe.

"Prepričan sem," je rekel Churchill, "ako bi bile okoliščine ravno narobe in bi mi ali Amerikanci prosili za sličen dostop v ruske arzenale, da tega Rusija ne bi dovolila."

Churchillova izjava je prišla en dan za izjavo sovjetskega vnanjega komisarja Vjačeslava M. Molotova, ki je v svojem govoru v Moskvi rekel, da atomska bomba ne more biti tajna in da bo Sovjetska unija imela atomsko silo in mnogo drugih stvari.

Churchill je rekel, da Stalin še vedno trdno drži državne vajeti in vodi svojo silno močno ladjo.

Churchill je v poslanski zbornici omenil Stalina sredi velikega uganjanja, kaj je ž njim, ker ni govoril na proslavi 28. obletnice boljševiške revolucije.

Navzlic svojemu velikemu nasprotstvu proti Rusiji pa se je Churchill zelo pohvalno izrazil o Stalinu ter povdarjal, da je potrebno, da še dalje obstoji sloga in prijateljstvo med Anglijo in sovjetsko Rusijo.

Pred Churchillom je govoril vnanji minister Bevin, ki je tudi zahteval, da naj tajnost atomske bombe ostane znana samo Angliji, Združenim državam in Kanadi in da ne sme biti izdana Rusiji.

MADŽARSKA SE HOČE IZNEBITI VOJNE ODŠKODINE

"Nova madžarska koalicijska vlada, ki jo bo sestavljal Zoltan Tildy, ker je njegova stranka malih posestnikov dosegla veliko zmago pri volitvah v nedeljo, bo okupacijskim oblastim sporočila, da za sedaj Madžarska ne more plačati nobene vojne odškodnine in bo prosila za moratorij toliko časa, da se bo dežela gospodarsko opomogla.

Časnikarskim poročevalcem je Tildy povedal naslednje:

Dejstvo je, da v drugi polovici januarja Madžarska ne bo imela nobene pšenice za kruh. Mogoče bomo mogli zdržati nekoliko dlje, ko bomo mesto pšenice rabili koruzno moko."

Po premirnih pogojih je Madžarska obvezana plačati vojne odškodnine v znesku 300 milijonov dolarjev Rusiji, Jugoslaviji in Čehoslovaki. V normalnih razmerah ta vsota ni visoka, toda v skrajno slabih gospodarskih razmerah bi morala Madžarska dati vse, njej pa ne bi nič ostalo.

Otrok rojen po materini smrti

Včeraj je bil v Rockford, Ill. rojen otrok 13 ur po smrti svoje matere, ki je umrla za otroško paralizo. Otrok je popolnoma zdrav in ima vse sposobnosti, da bo živel navzlic nenavadnemu rojstvu.

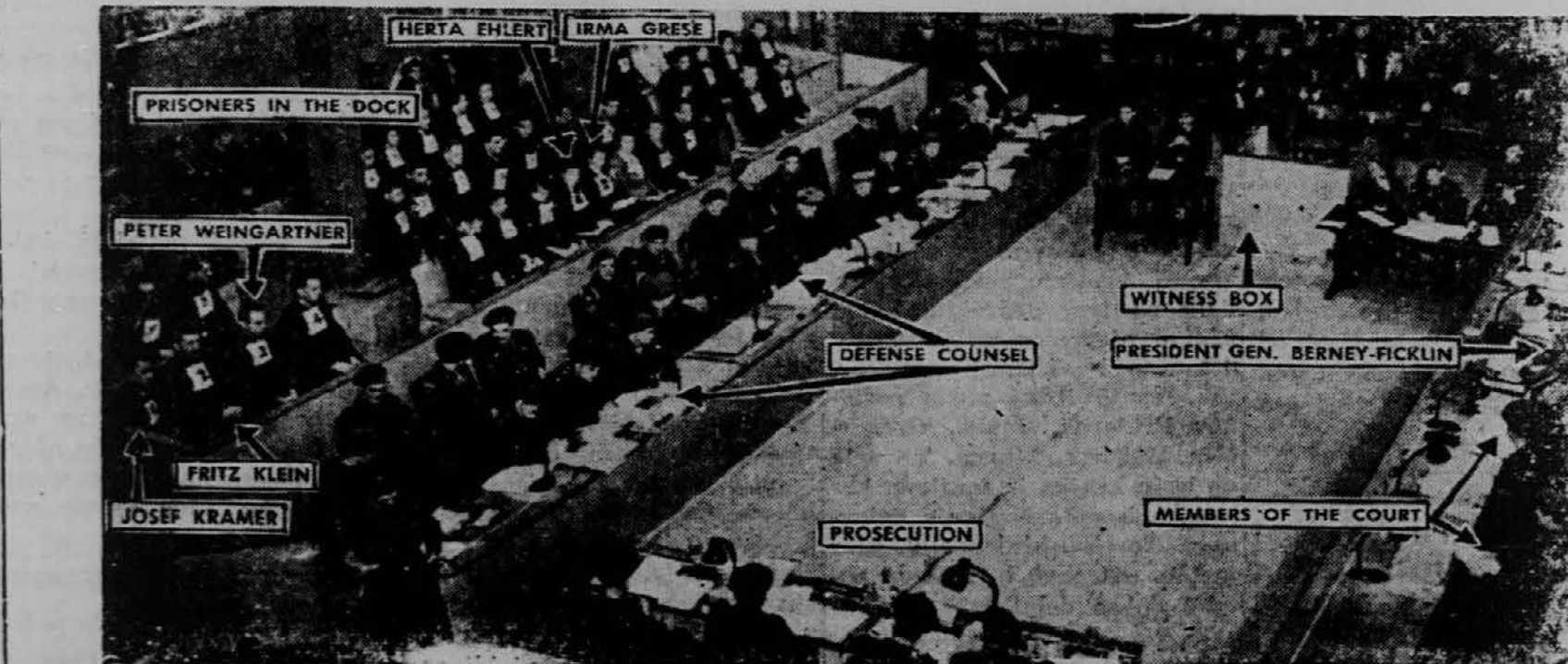
Vojaški zdravnik Capt. C. A. Kearns je spravil otroka na svet kmalu zatem, ko je umrla 32 let stara mati Mrs. Hazel Sherman iz Woodstock, Ill.

dio je zdaj naznanil, da bodo vse berlinske ulice na novo tlačkane — vsega skupaj preko 900 ulic, in sicer bo delo dovršeno v teku enega leta.

Obnova Berlina

Berlin, 2. nov. (ONA). — Ako primerjamo počasni korak obnove drugih porušenih evropskih mest z Berlinom, je treba priznati, da je napredek v Berlinu presenetljiv. Angleški raz-

SODBA NACILJSKIH VOJNIH ZLOČINCEV

Slika nam kaže prizor v sodnijski dvorani v Luneburgu v Nemčiji, kjer se vrši pred angleškimi sodniki prva sodnijska obravnava proti 44 nacijskim zločincem, ki so odgovorni za ubijanje in mučenje v ujetniškem taboru v Belzenu.

OPOZICIJA PROTI NOVI GRŠKI VLADI

Poročevalec ONA poroča iz Aten, dne 4. novembra, da se je proti navo ustanovljeni vladi predsednika Panajoti Kanellopoulosa razvila tako ostra opozicija, da je skrajno verjetno, da se bo obdržala na oblasti le malo časa, in še to le s težavo.

Na kakšne razloge se opira opozicija liberalcev, je povedal 58-letni progresivni prvak in bivši zunanji minister Sofianopoulos, ki je ugodil intervju vašemu korespondentu.

Sofianopoulos trdi, da je nova vlada sestavljena iz ničrednežev ter da ravno tako nedemokratično smrdi kot njena predhodnica, vlada bivšega predsednika Voulgarisa.

Ta odločni liberalni prvak, katerega je diktator Metaksas svoječasno vrgel v zapor, pravi, da je regent Damaskinos sam kriv značaja te nove vlade, češ, da je hotel le, da se politična situacija ne razčisti in končno veljavno ne razjasni.

"Po štirih tednih brezplodnega oklevanja, v katerih je ostala dežela brez vlade, regent Damaskinos sploh ne bi bil mogel najti bolj nesrečne solucije. Najprej je poskušal strniti republikanski center v nekakšen blok proti levicarjem, katerih se boji ko samega vraga, a potem je sestavil še enkrat vlado ničrednežev, s čimer je dokazal, da zares neče, da bi prišlo do demokratičnega reda."

"Grčija pa med tem propada vedno bolj in bolj. Inflacija je katastrofalna, draginja je poskočila na trojne stopnje dočim so mezde in plače ostale na svojem starem nivoju. In v tej nesreči nadaljujejo stare monarhistične bande svojo strahovladno in groze vreči deželo v še hujši kaos."

"Kako temu od pomoči? Regent si zakriva oči pred dejstvom, da si more dežela opomoči le s pomočjo progresivnih ljudskih mas in s svojimi kombinacijami le pleše na vrvi legalnosti, pri tem pa izdaja najvažnejše grške narodne interese in njeno bodočnost."

"Edini izhod za Grčijo," je poudaril Sofianopoulos, "bi bila ustanovitev zares reprezentativne vlade, ki bi nam zagotovila svobodno in pošteno volitve in povratek v normalnost z zares demokratičnem redu."

"Glas Naroda"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupaha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

: 52nd YEAR :

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO:

\$7.—; ZA POL LETA —\$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—

ZA JUGOSLAVIJO —\$8.— LETNO; \$4.— ZA POL LETA

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenjsi soboto, nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 3-1242

Vloga Amerike v kitajskih homatijah

Herbert Seligman je napisal za Overseas New Agency slednji članek o vlogi Amerike v kitajskih homatijah:

Položaj v severni Kini je brez vsakega dvoma poln dinamit, kajti možnosti, da se bodo borbe komunistov proti centralni vladi še razširile, so velike. Uradni krogi v Washingtonu pa so navzlic temu prepričani, da Amerika ne bo zapletena v to meščansko vojno.

Uradno mi je bilo povedano na vprašanje glede prevajanja čunghinških čet z ameriškimi ladjami v severno Kino naslednje: "V nobenem slučaju niso Zedinjene države prevajale kitajskih čet v kraje, ki se nahajajo v notranjosti Kine, temveč edino le v pristanišča kot Tsingtao, Cingvangtao in Tientsin. Edino izjemo v tem pogledu tvori Peking, ki pa je bil prej prestolnica Kine. Nikdar tudi niso prevajali čet čunghinške vlade v kraje, kjer so pretili neposredni spopadi."

Dober primer načina, kako se Amerika čuva zapletanja v notranji kitajski spor, je slučaj admirala Barbey-a, ki je prispel dne 14. oktobra v bližino mesta Chefoo, kjer je nameraval izkrcati čete, katerim je bila poverjena naloga, da prevzamejo predajo Japoncev. Tu je našel, da so komunistične sile 18. armade že zasedle mesto in pristanišče. Nakar je odklonil izkrcanje čet in odplul. Odbil je torej predlog, da bi zasedel ta kraj, ker je smatral, da pristojna Kitajcem samim, da se sporazumejo, komu naj na koncu koncev pripada mesto in luka.

V diplomatičnem pogledu je ameriško zunanje ministerstvo v zvezi le s čunghinško vlado. Pri komunistih smo imeli posebnega predstavnika le do meseca januarja 1945, ki je bil pridružen kot politični svetovalec vojaškemu opazovalcu generala Wedemeyer-ja.

Vojaški opazovalci so imeli tam jako važno vlogo, ker so nam preskrbeli podatke o premikanju japonskih čet. Tudi po odhodu političnega svetovalca je vojaška misija ostala na mestu, toda z nalogo, da se strogo ogiba vseh vprašanj kitajske politike.

Natančnejši podatki o spopadih, ki so nastali v severni Kini, ni dobiti iz uradnih krogov, ki poudarjajo, da so ti spopadi deloma nadaljevanje borbe, ki se vrše v teh področjih med istimi nasprotniki že od leta 1927 sem.

Vlada v Čungkingu se še vedno zanaša na to, da bodo pogajanja, ki se vrše med predstavniki komunistov na severu in čunghinško oblastjo, uspela ter dovedla do ustanovitve posvetovalnega političnega sveta, o katerem je bilo govora v razgovorih komunističnega prvaka Mao Tse Tung-a in ameriškega ambasadorja Patrick Hurley-a.

Pogajanja, katera je imel Mao Tse Tung pozneje kot znano z maršalom Čiang Kai Šekom, so se izjalovila, oziroma so glasom tukajšnjih uradnih virov uspela le do neke mere, namreč, da sta se oba prvaka sporazumela v tem, da si bosta prizadevala priti do soglasja.

Sporazum se je izkazal začasno nemogoč v naslednjih zadevah:

1. Čas sestanka kitajske narodne skupščine in njena sestava.
2. Usoda kitajskih komunističnih armad.
3. Administracija predelov severne Kitajske, ki je v komunističnih rokah.

To je vzrok, da so sedanji razgovori usmerjeni pred vsem proti sestavi neke vrste posvetovalnega telesa, ki naj bi obsegalo vse politične stranke Kine.

Glasom naziranja ameriških uradnih krogov je največ upanja v tem, da bo prišlo do sporazuma v teh pogajanjih v Čungkingu, ker bi utegnil tak sporazum privedi do tega, da bi se Kitajci odločili, da uredijo svoje spore na političnih sestankih mesto na bojnem polju.

Kar se tiče Zedinjenih držav, je nameravano, da se odpočije vse ameriške oborožene sile, čim bodo vse japonske čete razorožene na vsem kitajskem ozemlju. Ceni se, da ob novem letu ne bo več kot približno 53,000 marinov in 6,000 vojakov na kitajskem ozemlju.

Kar se pa Rusov tiče, smatrajo uradni washingtonski krogi, da je Mandžurija ona točka, na kateri bo preizkušena vrednost nedavne rusko-kitajske pogodbe. Ako bodo Rusi odpočeli svoje čete — in po zadnjih vesteh so jih začeli umikati — bo prevladalo prepričanje, da bodo ostali zvesti svojim obljubam.

NOČEMO MONARHIJE — HOČEMO REPUBLIKO!

Ljubljana, 31. avg. 1945.

Na predvečer 26. avgusta 1945 je bilo mesto Kranj za suto s parolami: "Nočemo monarhije — hočemo republiko! Nočemo kralja — hočemo Tita!"

V nedeljo ob pol 8 zjutraj se je zbrala mladina kranjskega okraja na kolodvoru. Z vlakom se je pripeljala večja skupina mladine iz Trčiča z zastavami in transparenti z napisom: "Borili smo se za demokratično republiko Jugoslavijo!" Ob osmih je krenila povorka proti mestu. Na čelu povorke so bili trije pionirji na konjih in v narodnih nošah. Za njimi so se vrstili pionirji iz vsega okraja, potem kranjska godba, za njo mladine v enotnih oblekah v narodnih barvah. Na koncu povorke so bile tudi žene iz mesta Kranja.

Ob poti se je v skupinah zbiralo ljudstvo in poslušalo navdušene vzklike mladine: — "Mi smo Titovi, Tito je naš!" prebiral je pestro napravljen transparent, ki jih je okrasila in napisala mladina najbolj oddaljenih vasi po svoji iniciativi. Vrstili so se vzkliki in pesmi. "Proč s kraljem-izdajalcem! Dol z ostanki reakcije!" je demonstrirala tista mladina, ki se je še pred štirimi meseci morala na kranjskih ulicah izmikati okupatorju. "Bratje, le k soncu, k svobodi!"

Povorka se je razvila po Jelenovem klancu. Ko so prvi

prispeli v mesto, je bil zadnji del povorke še na Savskem mostu. Nato je povorka krenila po Jezerski cesti, mimo osnovne šole na Glavni trg. Pred tribuno se je razvrstila vojska, na obeh straneh pa mladina v dolgih kolonah. Manifestacijo je otvoril tov. sekretar Okr. odbora OF Kranj in ožigosal zadržanje reakcije med okupacijo. Prikazal je kralja Petra kot najbolj podlega izdajalca jugoslovanskih narodov in na drugi strani enotnost in borbenost naših rodov. V imenu vojske je govoril tov. komisar tankovske divizije, ki je rekel, da so se borci naše Jugoslovanske armade borili za demokratično republiko Jugoslavije. Ob zaključku je spregovorila tov. Skok Mihela, ki se je pravkar vrnila z delegacijo iz Moskve. Prinesla je pozdrave bratske sovjetske mladine, ki je ves čas narodno-osvobodilne borbe z zanimanjem sledila vnaštvom jugoslovanske mladine in jo z istim razumevanjem spremlja tudi sedaj pri njenih problemih in delu. Navdušena mladina je govorila večkrat p reknila z burnim vzklikanjem.

Ob pol 11 se je mladina razšla z zavestjo, da lahko danes pred vsem ljudstvom svobodno izjavlja svojo voljo. Da ima polno pravico soodločanja pri graditvi naše nove Jugoslavije.

("Mladina")

DR. AVGUST PIRJEVEC — ŽRTEV NACIJEV

Dne 9. decembra 1943 je v "bolnišnici" taborišča Gusen, 6 km od Mauthausena, umrl dr. Avgust Pirjevec, knjižničar Vseučilišne knjižnice v Ljubljani, literarni in politični zgodovinar, nezlomljivi borec za svobodo slovenskega naroda in boljše življenje delovnega ljudstva. Njegovo izmučeno telo so sežgali v taboriščnem krematoriju skupaj z ena in tridesetimi tovariši, ki so umrli isti dan.

Njegovo življensko pot, ki se je začela v Gorici 27. septembra 1887 in je šla preko goriske realke na univerzo na Dunaj, skozi prvo svetovno vojno, ko je služil vojsko tri leta, skozi njegova profesorska leta v Trstu in v Ljubljani in skozi službo knjižničarja, ki je začel opravljati 1920. leta in jo je uspešno vršil do svoje aretacije 9. maja 1943 in ves njegov križev pot od tega dne, ko je šel skozi tržaške zapore, skozi internacijo v Montenegro in v Gusenu, bodo podrobneje opisovali naši zgodovinarji.

Prav tako se bo še mnogokrat govorilo in pisalo o njegovem delu, ki ga je opravljal v svojem življenju in poklicu kot strokovnjak. Ta dela bodo govorila o Pirjevčevih "Slovenskih mozh", njegovem sodelovanju pri Slovenskem biografskem leksikonu, o njegovem sodelovanju v slovenskih revijah, o njegovem delu pri izdaji Prešernovega Zbranega dela, o njegovi vzorni izdaji Levstikovih pism in Čopovega Izabranega dela, o njegovih "Knjižnicah in knjižničarskem delu", s katerimi je postavil temelj našemu prihodnjemu delu na tem področju, kakor tudi o njegovem najožjem sodelovanju pri izdaji miniaturnih žepnih izdaj naših pesnikov Prešerna, Jenka, Gregorčiča, Aškerc, Murna. Ta dela ne bodo kratka in majhna, ker bodo opisovala življenje delovnega človeka, ki je delal, kjer je bilo potrebno in kjer je povsod dobro delal.

Nas zanima dr. Avgust Pirjevec predvsem kot človek, ki je skupaj z nami doživljal kos

človeške zgodovine, krute sicer, a varen in odločen. — Nas zanima, kako je živel ta človek v najtežjih in največjih dneh slovenske zgodovine.

Dr. Avgust Pirjevec je bil človek ki ga dogajanja preteklih let niso presenetila. Vedel je, da do dogodkov, ki so prišli, prej ali slej mora priti. Poznal je fašizem, saj se je moral 1919. leta pred njim umakniti iz Trsta. Natanko je vedel, kaj je fašizem delal na Primorskem, saj je bil tam doma. Vedel je, kaj se godi v Nemčiji. Vendar fašizma ni poznal samo po zunanjih pojavih, prav tako kot ti mu je bilo jasno njegovo bistvo. Natanko je vedel, da bo človeštvo premagalo to nasilje samo v odkritem boju ali pa bo podleglo.

Kot optimist po naravi je trdno verjel v zmago. Vedel je, da bo vsemu človeštvu v prihajajočem boju pomagala Sovjetska zveza s svojo Rdečo armado, o katere nepremagljivi sili in moči je bil popolnoma prepričan.

To njegovo osnovno spoznanje mu je pomagalo, da se je v času okupacije takoj in popolnoma znašel. Tako pred nemškimi kot italijanskimi okupatorjem je stal od spomladi 1941. pa do svoje smrti vztrajen kot junak. Nikoli ni klonil, ne pred gestapovci, ne pri zasliševanjih, ne v ječi, ne pri kriminalnih starešinah blokov v Gusenu, ne v taboriščnem kamnolomu, ne v taboriščnih tovarnah in ne na smrtni postelji, verjel je v zmago tudi ko njegovo izčrpano telo ni moglo več živeti.

Toda dr. Avgust Pirjevec ni ostal samo pri spoznanjih, iz njih je strogo in dosledno izvajal posledice. Bil je aktivist Osvobodilne fronte od prvega dne in aretacija ga je doletela pri delu za Osvobodilno fronto. Njegov rokopisni oddelek v Vseučiliški knjižnici je bil živo ognjišče neštetihih sestankov, s katerih je dolga vrsta ljudi vsak dan odhajala v borbo za svobodo teptanega naroda. Nikar pa ni bil sa-

mo dober organizator, tudi

NOVO SREDSTVO PROTI KOMARJEM

Ameriška mornarica ravno sedaj preiskuje najnovejšo sredstvo proti komarjem, ki je znano pod imenom NMRO 407. Poiskusi se vrše v Guatemali v džungljah.

Poiskuse vodi Naval Medical Research Institute (N. M. R. I.) pod vodstvom Lt. Michael Pojjan, kateremu so kot pomočniki dodeljeni Lt. L. A. Jahovskvi in Pharmacist's Mates 3rd class H. J. Gerjovich in M. L. Hopwood.

H. J. Gerjovich je sin našega voditelja tamburašev v Brooklynu, Ivana Gerjoviča.

Kot pravijo poročila, je novo sredstvo proti komarjem zelo uspešno, kar je velike važnosti zapreprečenje malarije.

Sam je prijel za vsako delo. Nobena napisna ali potresna akcija se ni izvršila brez njegovega, povsod je bil zraven. — Njegovo šibko zdravje in leta, kakor tudi služba — na vse to ni mislil, ker je hotel biti in je bil zgled vsem mlajšim.

V njegovih žepih in papirjih je bilo vedno toliko "obtežilnega materiala", da mu jih je bilo treba večkrat nasilno izprazniti.

Kako so mu več dni žarele oči in kako lahko je hodil, ko mu je sin Ahac pisal iz Primorske, "da bomo zmagali!" Koliko načrtov smo naredili, kako bomo zmago praznovali v njegovi hiši v Tacnu! Kako težko mu je bilo, če so prihajali z Dolenjskega slabe vesti in s kako podvojeno vneto se je po vsakem takim dogodku spet vrgel na delo! Na smrtni postelji je sanjal o hčerki, "kako je sama za šolsko slavnost sestavila predavanje o Prešernu."

Dr. Avgust Pirjevec ni bil človek, ki je šele v zadnjih letih spoznal, kaj je njegova človeška in narodna dolžnost. Njegova zadnja bitka je samo nadaljevanje njegovega dela in življenja. Nikoli se ni zapirjal vase, bil je uslužen in prijazen v šoli in v uradu, povsod vsakomur na uslugo. Že v Trstu je bila njegova šolska knjižnica vedno polna dijakov. Tu nisi dobil samo knjigo, tu si imel tudi človeka, s katerim si se lahko odkrito pogovoril. S kakim veseljem ti je prinesel in ljubljanski knjižnici iskano knjigo, ki jo je našel v oddaljeni polici, še od daleč ti jo je kazal v dvignjeni desnici. Nikjer ni ljubil tesnih okvirov, tudi v svojem znanstvenem delu ne. V svojih "Slovenskih mozh" je preko pesnikov in pisateljev posegel tudi med znanstvenike, gospodarske in politične buditelje. Čeprav slavist, je vendar pisal tudi o narodno političnih problemih, kot sta na primer jadransko in korosko vprašanje. Bil pa je povsod temeljit in do skrajnosti vreden, nikoli zanesenj, vedno preprost in jaseen. Bil pa je tudi odločen, nič ga ni motilo, če je že v stari Jugoslaviji na svojem volišču kot edini volilec volil listo, za katero je vedel, da bi jo morali prav za prav vsi voliti.

"Naša stvar dobro stoji! V konferenčni sobi so močno poparjeni!" je rekel svojemu prijatelju leta 1918. na nemški gimnaziji v Trstu, kjer je učil slovenščino. "Ne pozabi povedati, kako so nas topli in poniževali! je naročil svojemu sotrpnu v Gusenu. Med tema dvema stavkoma je delo in življenje dr. Avgusta Pirjevca. Z njegovo vero v boljšo prihodnost in z njegovim zadnjim naporom v sruče hvala spominjamo padlega borca. — R. N.

Kupujte Victory Bonde potom Pay-Roll Savings Plan.

RAZGLEDNİK

ODLOMKI IZ DOMAČEGA ČASOPISJA

V zvezinem senatu je te dni nek senator vprašal svoje kolege: "Kako je mogoče, da mi vedno zmagamo in sicer v vsaki vojni, in potem smo redno poraženi, ko pride do sklepanja mirovnih pogodb?"

"The Globe and Mail" v Toronto, Ont., pravi da se morajo vsi "Anglo-Saksonci" združiti, ako hočejo, da jih bodo Rusi uvaževali...

Dnevno časopisje poroča, da je nedavno naš predsednik postal član organizacije "prostih zidarjev" 33tega reda. Pri tozadevnih obredih pa po pravilih prostozidarjev, ni bilo dovoljeno njegovim osebnim čuvajem naše vladine tajne službe prisostvovati. Tako so slednji prišli le do vrat prostozidarske dvorane, kjer se običajno vrše pristopniški obredi. Člani tajne policije, ki morajo čuvati predsednika, seveda niso smeli v dvorano. In tako so mirno čakali v predsobah dokler ni prišel iz dvorane naš predsednik, in sicer kot prostozidar 33tega reda...

Magazin NEW REPUBLIC objavlja zanimiv članek o izkoristitvi Indonezije po Nizozemcih do dobe, ko so Indonezijo začasno zasedli Japonci. Iz tega članka je posneti, da medtem, ko so domačini Indonezije zaslužili povprečno le po dva centa (2c) na dan, so nizozemske trdnje dobivale neštete milijone dolarjev vsako leto. Potom tega izkoristanja domačinov. Petindevetdeset odstotkov domačega prebivalstva, je moralo živeti le od 12 odstotkov skupnih prihodkov, do čim so Nizozemci, in drugi Ev-

ropejci, katerih je tankaj živelo le toliko, da so tvorili pet odstotkov skupnega prebivalstva, — dobivali po 65 odstotkov vseh prihodkov dežele.

Svoboda govora, vstevši govori o neodvisnosti, samoupravi, povečanju plače, izboljšanju življenjskih razmer, itd., je bila strogo zabranjena. Radi tega se dokaj čudno slisi, da so šele Japonci, potem, ko so zasedli Indonezijo, — uvedli svobodo v deželi, katero so "civilizirani" Evropejci, ali zapadni zavezniki tako izredno izkoristili kar 350 let.

Domači delavci v Indoneziji zaslužijo le po 35c na dan, in za nameček jih Evropejci skrajnega dnevnega pretepaajo. Ako nečejo delati, potem jih enostavno odvedo v ječe, kjer jih usmrilijo pretepaajo. Prebivalstvo Indonezije sovraži Japone, toda to sovraštvo je neznatno naprav njihovemu sovraštvu do Evropejcev.

NEWYORSKI ROJAKI!

V petek zvečer, ob osmih, bo seja Pomožnega odbora in se vas naproša, vse tiste, ki ste delali v preteklosti in vse one, ki nam hočejo pomagati pri sedanjem zbiranju obleke, skozi november in december, da se udeležite te seje. Pri tem se tudi omeni, da sedaj ne bo treba šivati, le izbrati in zapakati, ker kar bo za šiti, bodo ljudje sami to storili doma. Torej pridite v petek zvečer 9. novembra ob osmih in prislonite vašo ramo, k skupnemu naporu, da se pomagamo narodu iz katerega izhajamo.

Odbor Pomožne Akcije v Brooklynu.

Važno za — pivce opojnih pijač.

Urad za domače davke v Washingtonu, D. C. naznanja, da je vsak državljan naše republike leta 1942 popil po 1.08 galona žganja in za nameček še po 14.16 galonov pive. Tozadevni podatki za leto 1944 se niso natančno izračunani, toda imenovani urad izjavlja, da so ali "smo" tekom lanskega leta "posušili" izdatno več opojne pijače, kakor leta 1942, kajti tekom vojnih let je to izredno potrebno, da se vzdrži junaštvo.

Omenjeni statistični podatki tudi dokazujejo, da državljani, ki žive v zvezinem glavnem mestu, oziroma v Washingtonu, kakor tudi ljudje, ki službeno ali neslužbeno obiskujejo naše glavno mesto, popijejo baš štirikrat toliko opojnih pijač, kakor državljani v drugih krajih republike. Vlada sedaj skuša baje dognati vzro-

ke, čemu "Washingtonjanci" potrebujejo večje količine pijače, kakor pa navadni državljani. Nekateri uradniki, ki so stalno nameščeni v Washingtonu pravijo, da morajo več piti, kar tamkaj vladajo velike zmešnjave, ki so kar trajne, dočim zopet drugi izražajo mnenje, da vladajo v Washingtonu baš radi preobile pijače, tako velike zmešnjave.

ZA SKLEPNIH MIŠIČAH
PITAJTE
PAIN-EXPELLER
Od 1867 god...
Zanesljiv liniment familjeni

Angleško-Slovensko BERILO

Najboljši pripomoček pri učenju angleščine za starejše, ali mlajšim za učenje angleščine.

Za ameriške Slovence sestavil

Dr. F. J. KERN

avtor Angleško-slovenskega Besednjaka

Cena \$2.— s poštnino

Knjiga je ilustrirana in v platno vezana

Naročila sprejema:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 West 18th St., New York 11, N. Y.

NAJZADNJA CELOTNA SLIKA
MARŠAL TITO IN JUNAŠKI JUGOSLOV. PARTIZANI
FILMAN NA KRVAH BOJNIH POLJANAH JUGOSLAVIJE
CITY Theatre 14th STREET (near 4th Ave.) NEW YORK

Vesti iz slovenskih naselebin

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatele in se z njimi naši rojaki takorekoč med seboj pogovarjajo.

JOHN JAGER — KOT PREROK

Posneto iz Glasila K. S. K. J.

V Enakopravnosti sem dal predmetih, pa nam je naš "samotar" v svoji menda preglobi skromnosti prepovedal pisati o sebi. Kaj sem moral vse preslišati radi nekaterih netočnosti in tiskarskih pomotlov zgoraj omenjenem proti njegovolji priobčenem pismu za božič 1943. (Izročil mi ga je na predbožični dan 24. decembra 1944., torej eno leto po namenjeni odpošiljavi).

To naj zadostuje za nekaj predgovor k naslednjemu zanimivemu preročilu Jagrovoemu zapisniku iz leta 1892. Slučajno mi je prišla v roke literarna revija "Slovenski jezik", glasilo Slavističnega društva v Ljubljani, telniki 1938, 1939 in 1940. V zanimivem članku o slovenskih v mladih letih umrlih pesnikih Ketteju in Murnu (Aleksandrov) navaja njih nekdanji prijatelj in znani pesnik Silvin Sardenko (dr. Alojzije Merhar) pismo, katero je Kettejev sostanovalec 21 let Jager napisal ter spravil pod nov kuhinjski pod na stanovanju. Članek ne pove, kdaj so vzdignili stare podne deske in našli ta "spomin" iz leta 1892. Zgodilo se je bržkone nedolgo pred letom 1939., ker vse kaže, da je bilo pismo tedaj prvič priobčeno. Merhar piše pod naslovom "Dodatki" sledeče:

Kakšne so bile narodne razmere v Cankarjevi in Kettejevi dobi, jasno priča listina, ki se je do danes ohranila v hiši in sobi nekdanjega Kettejevega stanovanja na Vidovdanske cesti 2, tedaj Kravja dolina 2. Iz listine, ki jo je s krepko in lepo pisavo napisal realca Ivan Jager iz Bistrice pri Vrhniki, odseva Cankarjev duh in Kettejev stil. Brez dvoma so vsi tam svoje dni stanujoči dijaki s Kettejem vred to listino slovesno prebrali ter jo položili pod novi kuhinjski pod, "da ne segnijo in da ga prebere oni, ki bo kdaj te deske premenil." Po kratkem pogledu na hišo se listina na svoji drugi strani spominja tedanjih narodnih razmer z upom v lepo slovensko bodočnost; glasi se takole:

"Anno Domini 1892, meseca rožnega cveta, dne 25. v soboto.

Pisatelj teh vrstic je dijak VII. razreda na c. kr. višji realki v Ljubljani. Takrat, ko najdete to listino, bo menda realca imela že osem razredov — in bo, kar bo največ vredno morda že slovenska, kar pod sedanjost Slovencev neprijazno vlado ni. Posebno minister Gautsch — tega kolnejo Slovani — kakor bodo morda tudi kedaj prihodnji kakega vladnega podrepnika. — Napisi na ulicah ljubljanskih so sedaj še vedno dvojezični — nemški najprvo, potem šele — slovenski.

Ko se ta pod odpre, bodo menda ljubljanski meščanje že toliko prebrisani, da bodo vedeli srborite Nemce ali bolje rečeno nemčurje ugnati v kozji rog. V Ljubljani prebiva sedaj čez 25,000 Slovencev in blizu 5,000 Nemcev, ki se drže posebno v nemški kazini, ker jim njih kolovodja profesor Binder (kolnite ga, tega zagrizenca!) razodeva svoje pragermanske nazore in kjer se poje glasovita "Wacht am Rhein" in "Deutschland ueber Alles." Vendar mislimo, da takrat, ko se odpre ta pod in bere ta listina ne bo v Ljubljani drugačnega Nemca kakor pa tuja, ki bo pripotoval iz blažene Germanije, da si obližuje po ulicah slovenske Ljubljane roke čes: "Nemškega mostu do Adrije ni mogoče sezidati."

Takrat, ko se to bere bo slovenska literatura že velika in krasna. — V Ljubljani ne bo nemškega gledišča, katerega bi plačeval slovenski kmet. Slovenski poslanci bodo silno radikalni in se bodo bolje pogovarjali za pravice kakor sedaj. Slovenci bodo takrat imeli že slovensko vseučilišče. Narodni dom se bo tudi že vzdigoval iz ljubljanske megle. Tako upamo, da bo sploh tedaj vse drugače in Slovenci bodo v Zedinjeni Sloveniji močni in izobraženi kakor vsak drug mogočen narod na zahodu.

Sicer pa berite po muzejih in knjižnicah stare časopise, zlasti pa 25. letnik "Slovenskega naroda", ako se hočete bolje poučiti o sedanjih razmerah.

Vsem pa veliko sreče!"

F. J. Kern.

V POMOČ REVEŽEM

Brooklyn, N. Y. — Za nujno pomoč v stari domovini našim malim rojenčkom ker nimajo plenice, niti povoja in je pomoč velikansko potrebna, ker je bilo okupatorjev, ste prošeni vsi Jugoslavlani, da bi malo pomagali za to plemenito delo in se skupaj sestali kakor pravi bratje in sestre, da pomagamo jim zopet vstati.

Slovenska Ženska Zveza, podružnica št. 93, Brooklyn, N. Y., priredi v ta namen veselico v Slovenskem Domu, 253 Irving Ave., Brooklyn, za ta plemeniti namen dne 17. novembra ob 8. uri zvečer.

Na programu bomo imeli več važnih reči. Naš "Slovan" nam je obljubil, da nam bo pomagal dvigniti naš program. Saj poznate njegovo krasno petje; vam ne bom razlagala, ker ga vsi dobro poznate. Potem pa naša "Tamburica" pod vodstvom našega poštvalnega gospoda Gerjoviča. Ti mladi skrjančki tako krasno zagrajo slovenski venček, da se kar spozabite, da bi človek kar naprej poslušal. — Bomo imeli lep program. Pridite in videli boste in slišali.

Vsi ste za dobro delo, in prijazno ste vabljeni.

Helen Corel, predsednica.

OBISK IN VRNITEV SINA

Brooklyn, N. Y. — Tudi jaz se malo oglasim in napišem majhno novico v Glas Naroda. Nepričakovano so nas obiskali iz Eveletha, Minnesote, moja sestra Anna, njen soprog Joseph in družina, katerih smo bili veseli. Čeravno je konec vojne, vojne rane še niso zaceljene, se nismo mogli tako razveseliti, ker vsak ima kak križ.

V Slovenskem domu smo se prav dobro imeli, ko je priredil "Slovan" takozvani Beer Party. Postrežba se jim je zelo dopadla in ker so tudi srečali s svojimi starimi znanci in prijatelji. — Bog vas pozdravi, draga sestra in Joseph in vsa vaša družina. Drugo leto mogoče mi vas tudi obiščem. Samo Bog nam podeli zdravje vsem skupaj. Se lepo zahvalimo za vašo prijaznost.

Povrnili se je iz Italije naš sin Julius Godfrey Sustarič, ravno ko je bil konec vojne z zavratnim sovražnikom Japoncem, ko je bil ves New York v veselju. Veliko nam je povedal iz Primorja, o Kobariču in okolici. Ker je delal za zavrežniško komisijo, je veliko slišal vsakovrstne stvari. Povedal je kako so primorski Slovenci navdušeni za Jugoslavljenj. Tudi je obiskal grobnico Simon Gregoričeva in je povedal, da so ljudje grobnico vso z venci okinčali. Tudi je večkrat obiskal Gregoričovo sestrnico, in ji je večkrat prinesel "Glas Naroda". ki jo je zelo veselilo. List sem mu jaz poslala in Gregoričeva sestrnica ga je rada brala in je bila zadovoljna s tem kar piše "G. N."

S tem najlepšim pozdravom vsem čitateljem "Glasa Naroda" in

MARTINOVANJE DRUŠTVA SV. JOŽEFA

Brooklyn, N. Y. — Imam sporočati, da priredi društvo sv. Jožefa št. 57 K. S. K. Jednote v Brooklyn, N. Y., svoje običajno Martinovanje v soboto, dne 10. novembra, 1945, ob 8. uri zvečer v Slovenskem domu, 253 Irving Ave., Brooklyn. O tej veselici pišem radi tega, ker ima ta veselica dober namen. Znani naš sobrat John Cvetkovich iz Plainfield, N. J., bode daroval celo butaro dišečega rozmarina in prostovoljni prispevki se bodo pobirali za rozmarin. Ves skupi-

Bog živi slovenski trpeči narod.

Mr. in Mrs. George Shusterich.

Od vojnega departamenta sta Mr. in Mrs. George Sustarič prejela sporočilo, da je njihov sin Julius, ki se je sedaj že vrnil, dobil najvišjo pohvalo za hrabrost, ki jo je pokazal pod hudim sovražnim ognjem. Obvestilo se glasi:

Julius G. Sustarič, Private First Class je bil pohvaljen za junaštvo v bitki blizu Monte Serra v Italiji. Tekom naskoka na visok gorski greben je Sustarič, ki je pomagal polagati telefonske žice, neustrašeno šel skozi sovražni artilerijski ogenj in ogenj majhnega orožja, da je prišel do kraja poveljstva svojega polka, da je prinesel dodatno žico, da dovrši črto. Ko paje bilo sklenjeno, da črta ne bo sklenjena, se je prostovoljno priglasi, da bo nosil municijo vajakom. Ko je dvakrat šel skozi smrti ogenj, so on in trije drugi po lastnem nagibu napravili iz vej nosilnico in so pričeli odnašati ranjence. Navzlic mnogim nevarnostim je prenesel mnogo ranjencev na bolniško postajo in je rešil mnogo življenj. Ko ga je krogla sniperja zadela v hrbet, ni hotel nehati v svojim usmiljenim delom in je še dalje nosil nosilnico, dokler niso bili vsi ranjenci odnešeni s bojišča. Nato je brez tuje pomoči šel na pomožno postajo, kjer je odklonil zdravniško pomoč, dokler niso bili vsi ranjenci obvezani. V sled tega Private Sustarič zasluži najvišjo pohvalo ker je vzdržal navišje trdicije ameriške armade.

ček je namen za trpeče otroke v stari domovini Jugoslaviji. Za ples bode igral zbor Slovenskih Tamburašev (odrasli zbor). Več fantov tega zbora se vrnilo iz vojaške službe, da je zopet zboru zmožno nastopiti ob vsakih prilikah. Harmoniko bode pa igral naš mladi rojak in umetnik na harmoniko Mr. Frank Birk. Vabljeni ste vsi, da se vdeležite veselice društva sv. Jožefa št. 57 KSKJ.

Valentine Capuder, tajnik.

NAŠE AKTIVNOSTI V NEW YORKU

BROOKLYN, N. Y. — V mesecu novembru in decembru bomo zopet kampanja za pobiranje obleke, ki bo poslana, kot prejšnje, v stari kraj. Pred vsem je treba povdariti, da je glavna potreba preskrbeti obleko za otroke, novorojenčke in take, ki so v šolskih letih, ker v prejšnjih kampanjah je prav malo prišlo za te reveže. Ni ravno potrebno, da bi morala biti stara obleka, ker že vsakdo ve, da otroci tukaj, kot povsod drugje precej dobro dodelajo in drugim so otroci odrasli, nekateri jih nimajo. V takih slučajih bi bilo zelo lepo, ko gremo nakupovat sedaj za Božič, ko bi se vsak izmed nas spomnil in kupil kose; recimo par čevljev, nekaj nogavic, srajco, spodnjo obleko ali jopič, hlače, če prav kaj. Seveda ni pričakovati, da bi eden kupil vse te predmete, vendar pa bo strašansko veliko pomaganega, če vsaj vsak nekaj in ko vse pride skupaj, se bo veliko poznalo.

Kot vsi lahko beremo iz pisma, ki so priobčena v časopisih, tam ljudje trpe strašansko pomanjkanje. Prav tako ste lahko čitali, da so bile reči, ki smo jih nabrali res dostavljene — ne samo dostavljene — gotova kvota, ki je prišla iz skupne kolekte združenih narodov, ki se je nabrala v Združenih državah.

V prejšnjih časih, ko smo bili še v negotovosti — vsaj nekateri; so se dobili različni izgovori in pomišljanja iz enega ali drugega vzroka. Danes za to ni potrebe, ker prav gotovo so pisma, ki so prišla odprla oči vsakemu, ki hoče videti. Res je, da mnogi še ne vemo o svojih in tudi to je res, da bodo naši sorodniki tuji potrebovali in jim bomo morali pomagati; toda je tudi res, da so mogoče ravno moji ali tvoji tisti, ki jim je vzela ta vojna vse — mogoče tudi njih življenja. Zato pa moramo na delo in moramo pogledati po kotih, ter pobrati kose obleke, ki mogoče leži nerabljena, tako, da bo služila

človeku, zakar je bila narejena; v času ko je mogoče ravno odvisno od tistega kosa obleke, zdravje človeka, ki bi v nasprotnem slučaju podlegel bolezni. In tisti, ki ste tako srečni, da nimate žrtev tam, boste izkazali največjo zadržanost in zahvalo usodi, ki je milo ravnala z vašimi, če oblečete premrlo telo nedolžnega otroka, ki ni tako srečen, kot vi. Mogoče je njegova cena za življenje, ki je bilo ohranjeno ta: da stoji pred svetom, med pozaninimi domovi sam, brez očeta, ki jih bodo drugi imeli, da jim odbija glad in brez matere, kamor bi se pritisnil in se jo oprjel, kadar mu je težko mlado srce. Spomnimo se sirot in ne pozabimo, da se jim hoče veselja tam, prav kot se ga hoče otrokom tukaj. Le ta razlika je, da so tam tako z malim zadovoljni. Saj se lahko spomnite sv. Miklavža večer; par jabolk, par suhih hrusek; mati je spekla nekaj in izobličila v krušnega parkeljna, utaknila dve ajdovi zrnji za oči in mogoče je ostalo toliko od izkupčka fizola, da je kupila porhantasto srajco, ki je srbel, kot le nekaj, tako da si se že od ribanja ugreli; in kakšno je bilo veselje v družini! Ko bi se tukaj dalo otrokom take darove za Božič, bi se jim tako nosovi zavihali, da bi se pritisnili na čelo. Tam so bili pa navso moč zadovoljni.

Pa to je bilo tam takrat, ko so bili, kot pravijo nekateri, dobri časi, danes pa se tega ne morejo pričakovati in so zadovoljni, če jim pride v želodec črn kruh in kakšna prizgana juha. Pojdemo na delo vsi in pojdemo takoj. V četrtak zvečer je bila seja res, da bodo naši sorodniki tuji potrebovali in jim bomo morali pomagati; toda je tudi res, da so mogoče ravno moji ali tvoji tisti, ki jim je vzela ta vojna vse — mogoče tudi njih življenja. Zato pa moramo na delo in moramo pogledati po kotih, ter pobrati kose obleke, ki mogoče leži nerabljena, tako, da bo služila

(Dalje na 4. strani.)

POZIV SLOVENSKIM DRUŠTVOM

Združena Slovenska Društva v New Yorku obdržujejo seje vsak prvi petek v mesecu v Slovenskem Domu v Brooklyn.

Če vaše društvo še ni pridruženo, pridružite se!

Odbor.

POŠILJANJE DENARJA V STARI KRAJ

Sedaj je odprta denarna pošiljatev v staro domovino. Denarne pošiljateve se nakazujejo v dolarjih, v Jugoslaviji pa so izplačane v dinarjih po kurzu dneva izplačila.

ZA VSAKO POŠILJATEV DENARJA JE TREBA izpolniti listino, na kateri mora pošiljatelj navesti ime prejemnika in če ima družino, tudi število oseb v družini in mora listino s črnilom podpisati. Po te listine pošljite nam in vam jih bomo poslali, da jih izpolnite.

DENAR S STROŠKI IN PRISTOJBINAMI POŠILJAMO SEDAJ PO NASLEDNJI CENI:

Do \$25.	za stroške \$0.75
Od \$25. do \$50.	" " \$1.00
Od \$50. do \$75.	" " \$1.35
Od \$75. do \$100.	" " \$1.65

KDOR HOČE POSLATI PO KABLU, NAJ DODA ŠE \$2. — za kabel; po zračni poti pa 30c. Zaradi sedanjih razmer je priporočljivo za denar narkazila poslati se kabelske službe. Ne pošljite denarja, ako niste uverjeni, da se prejemnik nahaja na dotičnem naslovu.

POZOR!

Listino ali prošnjo izpolnite, podpisite in jo pošljite nam skupno z denarno narkazilo. Na zadnji strani listine pa še prej natančno preberite pomenila glede izplačljivosti denarja, itd.

SLOVENIC PUBLISHING CO

111 POTNIŠKI ODDELEK: 111
216 WEST 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.

NAJBOLJŠO GARANCIJO ZAVAROVALNINE JAMČI VAM IN VAŠIM OTROKOM KLANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA PODPORNICA
ORGANIZACIJA V AMERIKI

— POSLUJE ŽE 52. LETO —

Članstvo nad 40.000 Premoženje nad \$6.000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 129.91%

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji, KLANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA, kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglostim.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanjice dobe od \$250. — do \$5,000. —

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še niste član ali članica to mogoče in bogate katoliške podporne organizacije, potrudite se in pristopite takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

HELP WANTED :: ŽENSKO DELO

GIRLS — WOMEN
LIGHT FACTORY WORK
EXPERIENCE NOT NECESSARY
Good Salary — Quick Advancement
Overtime — Fine Working Conditions
REX JEWELRY CO.
168 W. 23rd ST., N. Y. C.
(217-223)

INSERTERS or TYPISTS

DAY and NIGHT
BUSINESS LETTER SERVICE
345 HUDSON ST., N. Y. C.
7th Ave. Subway to Houston St.
(217-219)

Dress Maker

EXPERIENCED
Apply:
MISS FANNIE GOWNS
25 WEST 57th ST., N. Y. C.
EL 5-8064
(212-218)

FINGER WAYER!

EXPERIENCED
HIGH SALARY 5 DAYS
Apply: JACK HAIRSTYLIST
1474 PITKIN AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Phone: DI 2-8422
(213-219)

Dressmaker

EXPERIENCED
WELL PAID
Apply: MADAME BOURIE
49 WEST 53rd ST., N. Y. C.
(212-218)

JEWELRY

EXPERIENCED PLIER WORKERS
ON NOVELTY JEWELRY
Permanent Positions to Capable Workers — Apply
12 EAST 20th ST., BRONX
FO 7-4482 or FA 4-3322
(212-218)

:: HELP WANTED Help Wanted (Female)

HOUSEKEEPER - COOK
FOR BUSINESS COUPLE — NO CHILDREN
MUST BE GOOD COOK AND COMPETENT HOUSEKEEPER
CALL PL 3-8474
for interview
(215-217)

WINDERS & CONERS

EXPERIENCED
ON UNIVERSAL CONE
FOR EVENING WORK — HOURS:
3-10 P.M. — HIGHEST RATES
Apply: 87 — 35th STREET
BROOKLYN (5th Floor)
(213-219)

ENAMEL CHARGERS

NA ZLATINNI
IZURJENE
DOBRA PLAČA
J. J. LUDWIG
80 NASSAU ST., N. Y. C.
BA 7-1421
(212-218)

HOUSEWORKER!!

PLAIN LIGHT COOKING
SLEEP IN — OWN CHEERFUL
ROOM & BATH — THREE IN
FAMILY — PLEASANT HOME
WEST 86th STREET — REFERENCES — \$40. — PER WEEK
Call: EN 2-9820
(216-215)

OPERATOR

EXPERIENCED ON BLOUSES
GOOD SALARY
Pleasant Working Conditions
Apply: MARIE-M SHOP
71-54 AUSTIN STREET
FOREST HILLS, L. I. BO 7-1750
(216-218)

ŠIVALKE NA SATURN

DOBRA PLAČA — DOLGA SEZONA
DOBRE DELAVSKE RAZMERE
Vrtnajte dopolne pred 10.
BERKLEY HAT CORP.
5 EAST 37th STREET
New York City
KUPITE EN "EXTRA" BOND DANEA

IGRALEC

IZ SPOMINOV MLADENIČA

Ruski spisal
F. M.
DOSTOJEVSKI

ROMAN

"Z vami je ravna kakor z gospodom, a oni jo je, sam sem videl, ubij me Bog na mestu, kar z mize kradel. Sama ga je dvakrat zasledila in ga obšla zato, očka, z vsakovrstnimi besedami, celo za lase ga je enkrat potegnila, prav res, da se je vse okoli zasmajalo. Vse je zagnala, vse, kar ste ji razmenjali. Pripeljali smo jo, zavico, semkaj — samo vode je nekoliko pila, se pokrivala in takoj v postelj. Izmučila se je seveda in je takoj zaspala. Pošljij ji Bog angeljsko spanje! Oh, vrag poberi to zagradnico!" je sklenil Potapič, "rekel sem, da ne bo nič dobrega! Da bi bil že skoraj v naši Moskvi! In česa nimam tam, v Moskvi? Vrt, cvetlice, ki jih sploh ne vidiš tukaj, vojnajo, jablane cveto, prostor — ne, treba je bilo iti za granico? O-ho-ho!"

XIII.

Že je skoraj pretekel mesec, odkar se nisem dotaknil teh beležk, ki sem jih začel pisati pod uplivom utov, dasi nerednih toda silnih. Katastrofa, katere bližanje sem tedaj slutil, je nastopila v resnici, toda stokrat hitreje in nepričakovaneje, nego sem mislil. Doživel sem nekoliko dogodkov, skoraj čudežnih, a take jih vsaj jaz še vedno smatram, dasi bi bili za koga drugega, zlasti sodeč po vrtnici, v kateri sem se vrtel, nič drugega, nego malo bolj nenavadni. Toda še bolj čudno je to, kako sem se vedel jaz napram tem dogodkom. Še sedaj ne morem razumeti samega sebe! In vse to je zletelo mimo mene kakor sanje, celo moja strastna ljubezen, ki je bila vendar tako silna in resnična, no... kam je prešla ta sedaj? Sicer pa mi včasih za hip šine poglavi misel: morda pa si tedaj zblaznil in se nahajal ves ta čas v blaznici, morda se še sedaj nahajaš, tako da se mi je vse to samo zdelo in se mi še sedaj dozeva...

Zbral in prečital sem te liste. Kdo ve, če ne zato, da se prepričam, da jih nisem pisal v blaznici. Zdal sem popolnoma sam. Jesen nastaja, listje rumeni. Tičim v tem otožnem mestu (o, kako so otožna vsa ta nemška mesta!) in namesto, da bi prenehal svoje nadaljnje postopanje in ravnanje, živim samo pod uplivom pravkar minulih občutkov, pod uplivom svežih spominov, pod uplivom vsega onega nedavnega viharja, ki me je tedaj potegnil v svoj vrtinec in me zopet odvrnil. Včasih se mi zazdeva, da se še vedno vrtim v tem viharju, da hipoma preleteva ta burja mimo mene in me zagrabi mimogrede se svojo krelutjo, in zopet se mi zbledi in zmeša in vrtim se, vrtim, vrtim...

Morda se kako pomirim in prestanem vrteti se, ako vse dobro premislim, kar sem doživel v tem mesecu. Zopet me vabi pero; saj nimam včasih zvečer prav nikakega dela. Čudno! Zato, da bi se vsaj s čim bavil, javljam v tukajšnji knjižnici romane Pol de Koka (v nemškem prevodu!), dasi so mi zoperni; toda čitam jih

in se čudim sam sebi: kakor da se bojim, da bi s kako dobro knjigo ali z resnim delom razušil bajnost nedavne minulosti. Tako ljubim je ta nespametni sen in vsi njegovi utisi, da se celo bojim dotakniti se ga s čim novim, da bi se ne razpršil v dim! Ali mi je vse to tako drago ali kaj? Gotovo, drago mi je. Morda se bom še čez štirideset let spominjal...

Hočem torej zopet prijeti za pero. Sicer mi je možno podati to samo deloma in na kratko, ker utisi niso več tako silni... Po računu Potapiča je zaigrala babica oni dan okoli devetdeset tisoč rubljev, razun večerajšnje izgube. Vse svoje petprocentne papirje notranjega posojila, vse akcije, ki jih je imela pri sebi, je razmenjala po vrsti. Začutil sem se malone, da je mogla vzdržati teh sedem do osem ur sede v naslonjaču, ne da bi ostavila le za hip mize, no, Potapič je povedal, da je začela trikrat res silno dobivati in omanjle na zopet od nadeje ni mogla oditi. Sicer pa vedno igralci, kako se lahko presedi do štirin dvajset ur na mestu pri kartah, ne da bi spustil očesa z desne in leve karte.

Medtem pa so se tekom dne tudi pri nas v hotelu odigrale silno važne stvari. Še jutraj ob enajstih, ko je bila babica še doma, so se odločili naši, t. j. general in des Griex, na poslednji korak. Doznavši, da babica ne meni odpotovati, da se celo napravlja zopet v vozkal, so prišli v celon konklavo (razun Pavline) k njej, da bi se pogovorili z njo odločno in odkrito. General, ves trepetajoč in z zamirajočim srcem zroč na za njega strašne posledice, je celo pretiraval; po polurnem joku in stoku ter po odkritosrčni izpovedi in priznanju vseh svojih dolgov in celo svoje ljubezni do mile Blanche (bil je že popolnoma zmeden) je nadel mahoma grozen izraz in začel celo kričati in teptati z nogami na babico. Kričal je, da sramoti ona njihovo ime, da je postala predmetom skandala vsemu mestu in slednjič... slednjič — vi sramotite rusko ime gospa! Proti temu pa je tu policija. Babica ga je naposled zapodila s palico, s pravo-pravcato palico. General in des Griex sta se posvetovala ono jutro še dva ali trikrat. Še posebno vneto sta se bavila z mislijo, da-li bi ne bilo možno kako uporabiti policije, češ, da je nesrečna, toda blagorodna starka oslabela na umu, da zaigra poslednje novce itd. Skratka: ali bi ne bilo možno izprostiti kakšno nadzorovanje ali prepoved? Toda des Griex je samo skomigal z rameni in se smejal v obraz generalu, ki se je že docela začel in tekal gorindoli po kabinetu. Naposled se je des Griexu zazdelo vse to nespametno in odšel je. Zvečer smo izvedeli, da se je preselil iz hotela, potem, ko je imel z mile Blanche zelo važen in skrivnostni pogovor.

(Dalje prihoduji.)

NAŠE AKTIVNOSTI V NEW YORKU

(Nadaljevanje s 3. str.)

jimi ljudmi. Na sinočni seji združenih društev in glavnega odbora pomožne akcije, se je sklenilo, da bo prihodnja seja pomožne akcije v petek devetega novembra, ob osmi zvečer, v Slovenskem Domu, v Brooklynu. Naproša se vse one, ki so sodelovali pri akciji dozdaj; in one, ki nam hočejo pomagati v prihodnosti, da se te seje udeležijo. Sedanja kampanja in delo se bo razlikovalo od prejšnjega v toliko, da ne bo treba šivati — le razbralo se bo in zapokalo; če bo kaj za šivati, bodo pa tam ljudje zašili sami. Naproša se pa vse, ki bodo darovali ali ponošeno blago, da izročijo čisto. Skladišča bomo imeli dva; boljše rečeno zbirališča bomo imeli dva.

Eno zbirališče bo v Osmi v dvorani pod cerkvijo, kamor se lahko donese vsak čas in je bilo zagotovljeno po župniku Rev. Petriču, da bo eden vedno tam, da lahko sprejme kar se osebno donese ali pa kar se pošlje po pošti. Drugo zbirališče pa bo v Slovenskem domu v Brooklynu in je Vincenc Walker obljubil, da bo vse sprejeto vsak čas, ko je dom odprt. Pri petkovi seji se bomo pa dogovorili, kako naj se porazdeli delo, tako da bomo vsak nekaj storili in ne

bo vse ležalo na ramah par oseb.

Skozi zadnjo kampanjo je bilo res težko, kajti dela je bilo veliko, pri tem pa je prišla še sezija in je res otežilo, ter vzelo vsak čas, ki bi v normalnih časih bil za razvedrilo in počitek. Poskusimo sedaj tako urediti, da bo od vsake družine vsaj eden prevzel gotovo dolžnosti in dal nekoliko časa na razpolago. Tako da se razbere in zapoka in se potem lahko dostavi v skladišče. Ni nobene razlike kam se ne, ker iz doma, kot iz cerkvene dvorane, bo šlo v glavno skladišče na 161 Perry St., Priporoča se, da drugi, po naselbinah, ki nimajo svojih odborov in poedinci, ki rajši pošljejo na glavno skladišče, da to store, le na ovitke zapišite, da je od Slovencev, tako da potem tam lahko pravilno dele.

Vsakdo ve, ker povedano je bilo več kot enkrat, da je vse to pod strogim nadzorstvom "predsednikovega komiteja"; da se ne more porabiti več kot 15% za poslovne stroške in propagando. Ljudje, ki so najeti po odboru za gotovo delo, so seveda plačani, toda nikdo ne more pričakovati, da bodo delali zastoj, prav kot tvoj gospodar ne more pričakovati, da boš ti delaj zastoj.

Nobena oseba, ki se je javila prostovoljno ali je bila naprošena, da dela prostovoljno pa ne prejme niti centa za svoje delo, kot ga nismo prejeli mi.

Torej odbimo taka namigavanja in stopimo v vrste, da bo onim tam več pomagano. Pridite v petek zvečer in pridite vsi, v Slovenski dom ob osmih zvečer.

Zadnje čase mi ga skrat igra, da je že kar malo od sila. Šel sem popravljat eno pomoto in sem v popravku storil isto pomoto, ki sem jo mislil popraviti. Sv. Maša za mojo mater bo v nedeljo 25. novembra.

Kar se tiče nabiralnikov Mr. Mutz-a in Mrs. Mutz in Kočevskega Kluba, so bili vključeni že v listo — zgoraj, torej ostane svota, kot poročano. Mr. John Sauli, daroval \$10; in Mr. Orehek \$3; gre k skladu, katerega nabiramo za zdravniški center.

Nadalje so prispevali za isto stvar sledeči: Mr. Anton Kosirnik \$25; Mr. in Mrs. Fr. Urbančič, \$25; Mr. Baldo Draganec \$10 in Mrs. Estella Boyett \$1. — Skupaj \$74.00.

Prenos od prej \$6.135.25 Vsega skupaj \$6.209.25 Vsem darovalcem najlepša hvala.

Ignac Musich.

Evropa strada...

Piše HAROLD WESTON,

direktor Food for Freedom Inc., ki je ameriška organizacija, katere zagovarja zadostno ameriško pomoč in večje pošiljke živeža osvobojenim narodom Evrope.

Evropa gleda danes v obraz zimi, ki obeta biti hujša za evropsko prebivalstvo kot kakaterakoli zima pod nacijsko okupacijo. Podatki, ki jih je zbrala organizacija Food for Freedom Inc., kažejo, da je evropska živežna produkcija padla za 14 milijonov ton pred vojne pridelke živil... Uvoz potrebnih živil je kajpada isto tako zelo padel. Vsega skupaj ima Evropa nekaj nad 23 milijonov ton deficita v živežu v primeri z mirnodobnimi živežnimi zalogi in uvozom. — Kar je živeža na rokah, je v mnogih slučajih tako slabo porazdeljen, da posebno velikomestno prebivalstvo trpi silno pomanjkanje živil.

Poročilo UNRRA-e kaže, da na Poljskem sploh ni mogoče dobiti mleka, razen v prav majhnih količinah za dojenčke oziroma majhne otroke. Otroci stari preko dveh ali treh let sploh nikdar ne dobe mleka, niti ne vedo kaj je oranžni sok ali različna druga jedila, ki so potrebna za otrokov telesni razvoj in rast. — Govejo in drugo živino so Nemci tako temeljito iztrebili na Poljskem, da je delegacija UNRRA-e videla tekom svojega potovanja po Poljski samo tri prašiče. — Spričo toliko pomanjkanja živine so ljudje bili prisiljeni orati in obdelovati zemljo brez tovrne živine. Posledica tega pa je seveda to, da je bilo po nekaterih predelih obdelane komaj 20 odst. plodovite zemlje v tekočem letu. Obstaja pa možnost, da v nekaterih krajih ne bo mogoče spraviti pod streho več kot 60 odst. tega, kar se je posadilo in vsejalo.

Razen Danske nima niti ena evropska dežela danes dovolj živeža. To velja za dežele, ki so bile direktno prizadete v vojni. Razume se, da imajo govtovi kmetje in posestniki dovolj živeža, ali upoštevati je treba dejstvo, da mestno prebivalstvo v nešteti slučajih dobi komaj eno polovico ali le eno tretjino količine živeža, ki ga porabi povprečni ameriški človek. Na Holandskem ne dobi sedaj nihče več kot 1800 kalorij na dan, dočim dobi povprečni Američan vsak dan okrog 3100 kalorij dnevn. V Franciji, Belgiji in na Norveškem vladajo približno iste razmere z oziroma na prehrano. Nekateri predeli v vzhodni Evropi so pa še v tem pogledu še na slabšem.

Nekateri dežele so v stanju plačati za živež, ki ga dobijo od zunaj. Toda dežele kot je Jugoslavija, Poljska, Čehoslovakija, Grška, Italija ter Albanija, se predvsem zanašajo na UNRRA-o za dobavo živežnih zalog, kajti, UNRRA je obvezana zalagati opustošene dežele, ki ne morejo plačati, s potrebnimi živili.

Iz gornjega je razvidno, da je Evropa v skrajni potrebi za živež. Amerika in druge dežele bodo morale v tem oziru priskočiti na pomoč, kajti, sam general Eisenhower je dejal "da brez živeža za potrebne ljudstva ne bomo imeli miru..." Kot je pred kratkim dejal predsednik Truman, trenutno tukaj nimamo problema glede živežnih zalog za domače prebivalstvo in naše vojaške sile, četudi morda res malo primanjkuje sladkorja ter nekaterih maslob. Problem je pred

David O. Selznick predstavlja INGRID BERGMAN GREGORY PECK v Alfred Hitchcock-ovem SPELLBOUND B'way & 45th St. New York — Zaporedno od 9.30 AM — Polnočna predstava vsak večer

vsem finančnega značaja, je dejal predsednik. Treba bo najprej izdelati načrte za kredite in finančne dogovore z onimi evropskimi deželami, ki lahko plačajo naročeno blago. Daje bo moral UNRRA dobiti večja in izdatnejša nakazila v denarju za najnujnejše reliefne potrebe. Ako se vse to doseže, bo z nabiti v Ameriki novno potrebno uvesti racijoniranje nekaterih živil, toda za Američane je slednjič ceneje, če so v tem pogledu humanitarni, voljni pomagati, ter da rešljivi, ker s tem bodo preprečili širjenje obupnosti, mržnje, lakomnosti in ponovno preliavanje krvi...

(FLIS—Com. Council)

SAMO ŽALOSTNE VESTI PRIHAJAJO

Brooklyn, N. Y. — Kakor že mnogo naših rojakov širom Amerike je dobilo sporočilo iz stare domovine, skoraj vsako poročilo je žalostno. Vsak, kateri dobi pismo, mu pišejo, da ni več tega ali tega med živimi. Dobili so pismo moji sorodniki, med drugim pišejo, da je moja mati umrla že pred tremi leti. Od očeta pa sem ravno danes prejel pismo in pravi, da je mnogo prestopal tekmo vojne. Pišem te vrstice radi tega, ker so moji stariši živeli v New Yorku nad 20 let, leta 1927 sta odšla v staro domovino, da tam preživita svoja stara leta, to sta Frank in Johana Capuder. Živela sta od leta 1927 v Domžalah, Jugoslavija.

Valentine Capuder.

SLOVENCEM

velikega New Yorka naznanjamo, da je glavna postojanka za zbiranje ponošene obleke za

STARO DOMOVINO v cerkveni dvorani sv. Cirila na Osmi v New Yorku.

IŠČEJO SE:

JOSEPH (Giuseppe) ZERIUL njegov zadnji naslov je bil: S. M. M. Sup. Campenelle, No. 592, Trieste, Italy; potem tudi FRANCES (Francesca) OLIVIC, Via Ponticello-Servola 1129, Trieste, Italy. — Ako kdo ve zanje naj blagovoli javiti njih bratu: JOHN ZERIUL, RFD 1, Valatie, N. Y. — U. S. A.

HELP WANTED ::

BANDSAWYER
WOODWORKER
N. Y. WOODLETTER CO.
18 GREENE ST. N. Y. C.
CA 6-7422 (217-219)

GILDER
Gold Leaf Only
STEADY POSITION
GOOD PAY
M. GRIEVE
236 E. 59th ST. N. Y. C.
(217-219)

GILDERS ON GOLD
LEAF
GOOD SALARY
STEADY WORK
C. DODDIS
210 EAST 52nd ST.
New York City
(217-219)

CABINET MAKER
EXPERIENCED
CUSTOM BUILT FURNITURE
AND INTERIORS
PLENTY OF OVERTIME
Apply: CUMMINGS & ENGBERT
329 E. 29th ST., 7th fl. N. Y. C.
(217-223)

HANDYMAN
IN GROCERY STORE
Permanent Job
with Good Pay for Willing Worker
Apply: A. DI PALMA
894 THIRD AVE., cor 54th St.
N. Y. C.
(217-223)

MOLDERS
Zinc Slush Castings
BETHLEHEM INDUSTRIAL CORP.
122 GREENWICH ST.
New York City
(217-223)

DISHWASHER!!
EXPERIENCED
STEADY WORK — GOOD PAY
Apply: MUNSON DINER
601 WEST 42nd STREET
NEW YORK CITY, N. Y.
LO 5-9253
(216-222)

PEKI
Potrebujemo Oskrbnike Peči
STALNO — DOBRA PLAČA
Vprašajte:
P. E. K. A. R. N. A
175 E. 2nd ST., NEW YORK
(215-221)

METALMAN
FIRST CLASS
STEADY — GOOD WAGES
1011 ROGERS AVE.
BROOKLYN, N. Y.
IN 2-3551
(215-221)

MESARJA
POTREBUJEMO!!
STALNO — DOBRA PLAČA
Vprašajte:
450 NOSTRAND AVE.,
BROOKLYN, N. Y.
NE 8-3410
(215-221)

MEN — To Learn
Polishing Trade — Brass Plumbing Goods — Steady, 48 hrs — 5 day week — \$39 wk start, rapid advancement dependent on ability to produce. Apply: TUBULAR & CAST PRODUCTS MFG. CORP., 225 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.
(212-218)

COMPOSITOR - MAKEUP
JOB AND PUBLICATION WORK
HELP ON STONES
MODERN PLANT — UNION
BROOKLYN PRESS
335 ADAMS ST., BROOKLYN
TR 9-9470
(211-217)

DELAVCE IŠČEJO ::

TOOL MAKERS
POWER PRESS AND INJECTION MOLDING DIES
Overtime — Steady Work — Good Working Conditions
S. A. L. Z. BROS.
(MFG. of STRAFORD PENS)
44 WEST 28th ST., N. Y. C.
(217-223)

BUSHELMAN
PERMANENT POSITION FOR QUALIFIED WORKER
Apply: HARRY ISSACS
2807 — 3rd AVE., (148th ST.)
B R O N X, N. Y.
(217-223)

POLISHERS & BUFFERS
Experienced on Small Brass
Permanent Job
to CAPABLE WORKER
Good Working Conditions
Apply: BRITTE METAL
174 WORTH STREET, N. Y. C.
(217-223)

JEWELER
EXPERIENCED ON
FILING, SOLDERING AND
ASSEMBLING
Excellent Pay plus Overtime
1551 PITKIN AVE.,
BROOKLYN, N. Y. DI 2-8814
(215-221)

JEWELER
EXPERIENCED
MARQUISITE PINS
STEADY WORK
ATTRACTIVE SALARY
P. R. K. JEWELRY
83 CANAL ST., NEW YORK
(215-221)

FLOOR SCRAPER
EXPERIENCED ON OLD FLOORS
ABLE TO WORK ON SPEEDMATIC MACHINE
Call: B. SHAPIRO
2814 MERMAID AVE., BROOKLYN
ES 2-0422

DIEMAKER A1
NOT UNDER 20 YEARS
EXPERIENCE
HIGH SALARY
AUTOMA ENGINEERING CO.
57-19 Roosevelt Ave.,
Woodside, L. I.
(213-219)

PORTERS
GOOD PAY AND HOURS
2nd AVE BATHS
22 — 2nd AVENUE
New York City
AL 4-9018

PRESSMAN
CYLINDER PRESS WITH AUTOMATIC FEEDERS
Good Steady Job for A-1 Man
Salary over scale for good and experienced pressman
PACIFIC PRINTING CO.
37 EAST 18th ST., N. Y. C.
(215-221)

WINDERS & CONERS
EXPERIENCED
ON UNIVERSAL CONE
FOR EVENING WORK — HOURS: 3-10 PM — HIGHEST RATES
Apply: 87 — 35th STREET
BROOKLYN, N. Y. (5th Floor)
(213-219)

PRESSMAN
HEIDELBERG — OLD STYLE
and JOB PRESS
STEADY — 5 DAY WEEK
R. E. WAHRMAN INC.
13 EAST 40th ST., N. Y. C.
LE 2-0766 (214-220)

EXPERIENCED WOODWORKER
LIGHT TYPE OF WOODWORK
PLAYTOY MFG. CO.
177-02 JAMAICA AVE.
JAMAICA, N. Y.
RE 9-3326

:: HELP WANTED

ASSISTANT
Apprentice Maintenance MEN
PLEASANT WORKING CONDITIONS
AT AIRPORT
GOOD HOURLY RATE
Apply 9 to 12 A. M. or SATURDAYS

TRANCONTINENTAL & WESTERN AIR INC.
HANGAR No. 6
LA GUARDIA FIELD, N. Y.
(215-221)

KLUGE PRESSMAN
STEADY AND OVERTIME
OFFICIAL PRESS
1220 BROADWAY NEW YORK
CH 4-5320
(215-217)

MAN
To Clean and Weigh Fish
— GOOD PAY —
EXCELLENT OPPORTUNITY
Steady Work All Year Round
SANITARY FISH MARKET
225 EAST 121st ST., N. Y. C.
(215-221)

EXPERIENCED DIEMAKER
GOOD OPPORTUNITY
SMALL SHOP
T. A. M.
2218 JACKSON AVE.
Long Island City
(214-220)

JEWELERS
on PLATINUM or GOLD
EXPERIENCED MECHANIC
Permanent Position with Excellent Salary to Qualified Man — Call or write: S. GREENBERG
42 W. 48th St., NYC, MED 3-1596
(212-218)

WATCHMAKER
EXPERIENCED
PERMANENT POSITION &
\$75 WK TO CAPABLE MAN
Apply: CONRAD JEWELERS
17 ELDRIDGE ST.,
New York City
(213-219)

:: New Jersey ::
HELP WANTED — (MALE)
SLIP COVER CUTTER
WANTED
ONE OR TWO DAYS PER WEEK
PERMANENT JOB
MADISON 6-1804
WALTERS
42 Kings Rd., MADISON, N. J.
(217-219)

PORTER & HANDYMAN
CHANCE FOR ADVANCEMENT
EXCELLENT PAY AND WORKING CONDITIONS
A C R E G R I L L
846 Riverside Drive, LYNDBURST, N. J. — RU 2-0078
(215-217)

AUTOMOBILE GLASS CUTTER
BRING YOUR OWN EQUIPMENT
GOOD PROPOSITION
212 LIVINGSTON STREET
NEWARK, N. J.
BIGELOW 2-9285
(215-217)

BARBER
GOOD SALARY: 5 DAYS;
\$50 — & COMMISSION
378 NORTH AVE.,
DUNELLEN, N. J.
Dunellen 2-6358
(215-228)

LINOTYPE OPERATOR
WANTED
STEADY DAY JOB
GOOD WAGES
ELIZABETH 2-0800
(214-220)